

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 19.12.2012
COM(2012) 781 final

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**относно изпълнението, резултатите и общата оценка на Европейската година на
доброволческата дейност — 2011 г.**

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

относно изпълнението, резултатите и общата оценка на Европейската година на
доброволческата дейност — 2011 г.

1. КОНТЕКСТ:

1.1. Въведение

В съответствие с решението за създаване на Европейска година на доброволческата дейност — 2011 г.¹ настоящият доклад представлява преглед на изпълнението, резултатите и цялостните постижения на европейската година въз основа на заключенията от външна оценка на европейската година².

През 2006 г. Европейската комисия се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно бъдещата посока в областта на доброволческата дейност на европейско равнище. Една от основните препоръки в проучвателното становище от декември 2006 г. относно ролята на доброволческата дейност в европейското общество и нейното влияние бе да се *„оповести година на доброволците и да се публикува Бяла книга относно доброволческата дейност и активното гражданство в Европа при най-ранната възможност“*³.

Бе основан алианс от НПО, които подкрепят идеята за европейска година на доброволческата дейност и започна кампания на гражданското общество с цел определяне на 2011 г. като европейска година на доброволческата дейност. През 2008 г. Европейският парламент прие декларация⁴ в подкрепа на Европейската година на доброволческата дейност — 2011 г. и по този начин даде значителен тласък и зададе високи очаквания.

През 2009 г. Европейският парламент и Съветът приеха предложението на Комисията 2011 г. да бъде определена за Европейска година на доброволческата дейност за насърчаване на активна гражданска позиция (наричана по-долу за краткост „ЕГД — 2011 г.“).

Десет години след Международната година на доброволческата дейност на ООН — 2001 г., ЕГД — 2011 г. се осъществи в подходящия момент, за да отговори на очакванията на гражданското общество и да мобилизира доброволците —

¹ Решение N°37/2010/ЕО на Съвета от 27 ноември 2009 г. относно Европейската година на доброволческите дейности за насърчаване на активна гражданска позиция (2011 г.), ОВ L 17, 22.1.2010 г., стр. 43 — 49.

² Оценка на европейската година на доброволческата дейност, 2011 г., Deloitte, юни 2012 г.

³ Становище на Европейския икономически и социален комитет относно доброволческата дейност: ролята ѝ в европейското общество и нейното влияние; SOC/243-EESC 1575/2006.

⁴ Писмена декларация относно обявяването на 2011 г. за Европейска година на доброволчеството от 9.4.2008 г.

заинтересовани страни в държавите членки, около темата за доброволчеството като израз на гражданско участие. Тя показва, че европейците са ангажирани с ценностите на солидарността, справедливостта и сближаването, както и че европейските институции изпълняват ролята си за насърчаване на доброволчеството.

1.2. Европейската година 2011 г. и целите ѝ

ЕГД — 2011 г. бе създадена при пълно зачитане на принципа на субсидиарността с цел подпомагане на усилията, предприемани от държавите членки, регионалните и местните органи за създаване на по-добри условия и за по-добра информираност относно доброволческите дейности в Европейския съюз; тя се осъществява чрез изпълнението на четири цели:

- Да се работи за постигането на среда за доброволчеството в ЕС, която да укрепи тези дейности като средство за насърчаване на гражданското участие.
- Да се дадат правомощия на организаторите на доброволческите дейности, за да се подобри качеството на доброволческите дейности.
- Доброволческите дейности да бъдат признати;
- Да се подобри осведомеността във връзка с ценността и важността на доброволчеството.

2. КАКВО ПОСТИГНА ЕВРОПЕЙСКАТА ГОДИНА?

2.1. Контекст

ЕГД — 2011 г. се осъществи в контекста на глобалната икономическа криза. Тази ситуация бе предпоставка гражданите да осъзнаят важността на общностната солидарност, изградена върху ангажираността на отделните доброволци, и по този начин да станат по-отзивчиви към идеите и ценностите на доброволчеството и ролята му за насърчаване на гражданското участие.

В този контекст ЕГД — 2011 г. открии нуждата от по-нататъшно развитие на доброволчество с високо качество чрез подходяща законодателна рамка. Доброволчеството бе признато като израз на солидарност между гражданите и като дейност, която допринася за качеството на обществената среда и противодейства на социалното изключване, бедността, нетолерантността, расизма, ксенофобията и несправедливостта. В това отношение ЕГД — 2011 г. бе естествено продължение на предходната 2010 г. — Европейската година на борбата с бедността и социалното изключване.

2.2. Сериозен политически ангажимент

ЕГД — 2011 г. имаше катализиращ ефект за промяна на политиките на европейско и на национално равнище. Редица важни документи относно политиките бяха приети още през същата година.

Комисията прие „Съобщение относно политиките на ЕС и доброволчеството: признаване и насърчаване на трансграничните доброволчески дейности в ЕС“⁵.

По време на полското председателство Съветът прие заключения относно ролята на доброволческите дейности за социалната политика⁶, както и за ролята на доброволческите дейности в спорта за насърчаване на активното гражданство⁷.

През март 2012 г. Европейският икономически и социален комитет прие свое становище относно съобщението на Комисията от септември 2011 г.⁸

През юни 2012 г. Европейският парламент прие „Доклад за признаване и насърчаване на трансграничните доброволчески дейности в Европейския съюз“⁹.

На европейско равнище са предвидени редица други мерки за насърчаване на доброволчеството като цяло и по-специално на трансграничните доброволчески дейности.

Европейската година на активния живот на възрастните хора и солидарността между поколенията — 2012 г. (ЕГ — 2012 г.) включва доброволчеството чрез насърчаване на доброволчеството при възрастните хора. За една от тези ключови дейности — Европейският ден на силата на възрастните хора, местни органи и доброволчески организации бяха приканени да открият нови начини за ангажиране на възрастните граждани в доброволчески дейности.

Европейската година на гражданите (2013 г.) ще доразвие постиженията на ЕГД — 2011 г.

В контекста на стратегията „Европа 2020“ и водещите инициативи „Младежта в движение“ и „Програма за нови умения и работни места“ Комисията направи предложение за Препоръка на Съвета относно валидирането на неформалното и самостоятелното учене¹⁰ с цел насърчаване на придобитите умения и способностите извън училище чрез дейности като доброволческите.

На практическо равнище европейският паспорт на уменията, т.е. новото електронно досие, което дава възможност на гражданите да представят своя профил от придобити

⁵ Съобщение относно политиките на ЕС и доброволчеството: признаване и насърчаване на трансграничните доброволчески дейности в ЕС“, COM(2011) 568 окончателен от 20.9.2011 г.

⁶ Заключения на Съвета относно ролята на доброволческите дейности в социалната политика от 3 октомври 2011 г.

⁷ Заключения на Съвета относно ролята на доброволческите дейности в спорта за насърчаване на активното гражданство от 28 и 29.11.2011 г.

⁸ Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Съобщение от Комисията до Европейския парламент, до Съвета, до Европейския икономически и социален комитет и до Комитета на регионите — Съобщение относно политиките на ЕС и доброволчеството: признаване и насърчаване на трансграничните доброволчески дейности в ЕС“, от 28 март 2012 г., SOC 431-CESE 824/2012.

⁹ „Доклад за признаване и насърчаване на трансграничните доброволчески дейности в Европейския съюз“ от 12 юни 2012 г., Европейски парламент, A7-0166/2012/P7_TA(2°12)0236;

¹⁰ COM(2012)485 от 5.9.2012 г.

чрез формално и/или неформално учене умения и квалификации, също ще има доброволческо измерение.

Програмите за финансиране по линия на ЕС в различни области на политика като Европейската доброволческа служба („ЕДС“) на програмата „Младежта в действие“¹¹, програмата „Европа за гражданите“¹² и програма „Грюндвиг“¹³, както и бъдещата програма в областта на образованието, обучението, младежта и спорта (предложение на Комисията „Еразъм за всички“)¹⁴ ще продължат да бъдат насочени към доброволците.

След три години на подготвителни мерки¹⁵ през 2014 г. се предвижда създаването на Европейски доброволчески корпус за хуманитарна помощ (EU Aid Volunteers), както е предвидено в член 214, параграф 5 отДФЕС.

Освен това са предприети инициативи, които да спомогнат за включване на доброволчеството в политиките на ЕС, като например стартираната отново стратегия на ЕС 2011—2014 г. за корпоративна социална отговорност¹⁶.

В същото време ЕГД — 2011 г. подчерта необходимостта от по-силна ангажираност на национално равнище. Именно на равнището на държавите членки могат да бъдат отстранени оставащите пречки, които спъват доброволческата дейност. ЕГД — 2011 г. показва, че доброволчеството е явление, съществуващо основно на местно равнище. Повечето доброволци са ангажирани на местно или регионално равнище. Въпреки това една от констатациите на ЕГД — 2011 г. е, че държавите членки могат да допринесат за развитието на доброволчеството чрез отваряне на националните доброволчески схеми за трансграничното доброволчество.

Националните координационни органи на ЕГД — 2011 г. се превърнаха в силна мрежа и в резултат на тяхното сътрудничество бе приета „Варшавска декларация за устойчиво действие относно доброволческите дейности и активната гражданска позиция“ на заключителната конференция на Европейската година през декември 2011 г.

2.3. Създаване на благоприятна среда за осъществяване на доброволческа дейност в Европа

Създаването на благоприятна среда беше особено амбициозна цел на ЕГД — 2011 г. Въпреки че значението на благоприятна среда бе признато във всички държави членки, бяха застъпени различни становища по отношение на степента, до която правното регулиране е решението за подобряването на средата. Към началото на Европейската

¹¹ Решение №1719/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15.11.2006 г., ОВ L 327, 24.11.2006 г., стр. 30 — 44.

¹² Решение №1904/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12.12.2006 г., ОВ L 378, 27.12.2006 г., стр. 32 — 40.

¹³ Еразъм за всички: Програмата на ЕС за образованието, обучението, младежта и спорта, COM (2011) 787 окончателен от 23.11.2011 г.

¹⁴ Решение № 1720/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15.11.2006 г., ОВ L 327, 24.11.2006 г., стр. 30 — 44.

¹⁵ COM(2012) 514, 19.9.2012 г.

¹⁶ „Обновена стратегия на ЕС за периода 2011—2014 г. за корпоративната социална отговорност“, COM(2011)681, окончателен от 25.10.2011 г.

година в 12 държави членки съществува законодателна рамка, уреждаща конкретно доброволческия сектор (BE, CY, CZ, HU, IT, LV, LU, MT, PL, PT, RO, ES), а в други 12 държави членки доброволческият сектор се регулира посредством други съществуващи общи закони (AT, DK, EE, FI, FR, DE, GR, IE, LT, NL, SE, UK)¹⁷. Специална законодателна рамка е създадена за първи път през 2011 г. в Словакия, Словения и Литва. В България Закон за доброволчеството бе разработен през 2011 г. и приет през 2012 г. Полша е приела нова стратегия в областта на доброволчеството, Австрия поднови своя закон за доброволчеството, а Португалия подготви нов закон, който ще бъде приет през 2012 г. Идеята за Европейска харта за доброволческа дейност, която е изградена върху основаващ се на права подход, инициирана от Европейския форум на младежта, бе обсъдена през 2011 г.

Що се отнася до допускането на чуждестранни доброволци в Европейския съюз, Комисията публикува през 2011 г. своя първи доклад относно прилагането на Директива 2004/114/ЕО относно условията за прием на граждани на трети страни с цел образование, ученически обмен, безвъзмездно обучение или доброволческа дейност¹⁸.

Европейската година е била полезна за насърчаване на държавите членки да приложат Наръчника за измерване на доброволческия труд, който бе официално приет от Международната организация на труда по време на Европейската година.

Наръчникът на МОТ относно измерването на доброволческия труд от март 2011 г. е предназначен да даде насоки на държавите относно събирането на системни и съпоставими в международен план данни относно доброволческия труд чрез редовни допълнения към изследванията на работната сила. Целта е да се подобри базата от познания за доброволчеството и да се установи неговата икономическа стойност.

Полша и Унгария са първите европейски страни, които приложиха наръчника на МОТ през 2011 г. Италия ще го приеме през 2012 г., Словакия е използвала своя методология за съответната национална научноизследователска дейност; Франция, Латвия, Чешката република, Португалия, Испания и Черна гора (последната е държава кандидатка за членство в ЕС), са изразили интерес да последват техния пример.

2.4. Увеличаване на правата на доброволческите организации

ЕГД — 2011 г. даде значителен тласък за увеличаване на правата на доброволческите организации и за задълбочаване на партньорствата между тях. По-специално Алиансът на ЕГД — 2011 г. изигра важна роля за улесняване на работата в мрежа, за сътрудничество между заинтересованите страни на Европейската година, както и успя да даде глас на гражданското общество. Съществуването на група за координация, съгласуваща действията на гражданското общество и политиките, бе ефективен начин за сътрудничество с гражданското общество и за приобщаване на стотици хиляди доброволци и потенциални доброволци.

¹⁷ Доброволческата дейност в Европейския съюз, „Проучване на Европейската комисия, ГД „Образование и култура“, ГНК 2010 г.

¹⁸ Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета за прилагането на Директива 2004/114/ЕО относно условията за прием на граждани на трети страни с цел образование, ученически обмен, безвъзмездно обучение или доброволческа дейност, COM (2011) 587 окончателен от 28.9.2011 г.

В средносрочен и дългосрочен план може да се очаква, че дейността на работните групи на Алианса на ЕГД — 2011 г., която доведе до изготвянето на политическия дневен ред на гражданското общество по въпросите на доброволчеството в Европа (P.A.V.E.), ще подобри ефективно качеството на управлението на доброволците.

Алиансът на ЕГД — 2011 г. бе създаден през 2007 г. като отворена, неформална група на европейските мрежи, които работят в областта на доброволчеството, с цел сътрудничество за насърчаване и изпълнение на ЕГД — 2011 г. Мрежата нарасна от 24 мрежи през юли 2010 г. на 39 мрежи през декември 2011 г.¹⁹ и представлява около 2000 пряко членуващи или партньорски организации в цяла Европа и извън нея.

Целите на Алианса на ЕГД — 2011 г. включват разработването на *политическа програма за доброволческата дейност в Европа (P.A.V.E.)*, която бе представена официално на Европейската комисия по време на заключителната конференция на ЕГД — 2011 г. през декември 2011 г. Подготвителната работа се проведе до голяма степен в рамките на шест работни групи, които се срещнаха пет пъти през 2011 г. P.A.V.E. предоставя политически препоръки от заинтересованите от доброволческата дейност страни за по-ефикасна и ефективна политическа рамка в Европа с цел подкрепа и насърчаване на доброволците.

2.5. Признаване на доброволческата дейност

Признаването на доброволческите дейности е важна цел на ЕГД — 2011 г. Това е отразено чрез голям брой награди и чествания в целия ЕС, чрез които се отдава признание и благодарност на доброволците. В Нидерландия например бе организирана „Седмица на аплодисментите“, а в Румъния, Унгария, Ирландия и Словения бяха връчени на награди в израз на признание към доброволците.

Първата тематична конференция на Европейската година бе посветена на темата за признаването и на съществуващите механизми за насърчаване на валидирането на умения и способности, които могат да се придобият в хода на дадена доброволческа дейност. Европейската квалификационна рамка, Europass и Youthpass са примери за полезни инструменти на европейско равнище в този контекст.

2.6. Повишаване на осведомеността относно значението на доброволчеството

Повишаването на осведомеността относно значението на доброволчеството бе признато като важна цел на ЕГД — 2011 г. на европейско равнище и в държавите членки. Европейската комуникационна кампания и националните кампании допринесоха за постигането на тази цел. В много държави членки европейската кампания способства за допълване на съществуващите дейности за повишаване на осведомеността чрез предоставяне на допълнителни ресурси.

¹⁹ AGE, AEVSO, AVSO, Caritas Europe, COFACE, CVA, CSR Europe, ENGAGE, Erasmus Student Network, Euclid Network, Eurodiaconia, EAPN, CEDAG, ENGSO, ENGSO Youth, ESAN, AEGEE, CEV, YFJ, ICYE, ISGF, Johanniter International, MHE, Red Cross, Social Platform, SOLIDAR, ALDA, CESES, EUCIS-LLL, EFIL, FEBA, EURAG, EJJO, ENNA, IPPF EN, ISCA, WAGGS, WOSM, VolonteurEurope.

Освен това ЕГД — 2011 г. получи широк отзвук в печатните и електронните медии.

3. ЕВРОПЕЙСКА ГОДИНА 2011: ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

През 2011 г. дейностите на европейско равнище в 27-те държави — членки на ЕС, бяха финансирани с общ бюджет в размер на 7,700 млн. евро.

Отделен бюджет от 2,994 млн. евро бе предвиден за подготвителни действия през 2010 г. за разработване на информационна и комуникационна кампания за ЕГД — 2011 г. и за създаване на координационна структура, обединяваща основните заинтересовани страни на европейско равнище.

3.1. Изпълнение на ЕГД — 2011 г. в държавите членки

С цел организиране на участието си в Европейската година всяка държава членка определи национален орган за координация (НОК) — разнообразието от видове органи разкри многообразието на доброволческите традиции в държавите членки.

На НОК са предоставени общо 3,549 млн. евро за координиране на националните дейности през ЕГД — 2011 г. в съответствие с националните работни програми, разработени от всеки НОК и одобрени от Европейската комисия. Във всяка страна към получената сума трябваше да се добавят поне 20 % съфинансиране. Някои държави предоставиха повече от изисквания минимум.

Много от дейностите в държавите членки бяха предприети на национално, регионално и местно равнище, включително:

- Дейности за повишаване на осведомеността (комуникационни кампании, мероприятия за популяризиране, конкурси и награди, уебстраници, брошури, рекламни предмети, медийно обучение, социални мрежи и др.);
- Дебати (конференции, семинари, заседания и др.);
- Експертни дейности (научни изследвания, проучвания, публикации и пр.).

Националните комуникационни кампании имаха добро въздействие, тъй като бяха адаптирани към националните условия. Сътрудничеството с представителствата на Комисията в държавите членки и с мрежата Europe Direct спомогна да се достигне до по-широк кръг от обществеността. Годишната надгради съществуващи национални програми и дейности в областта на доброволчеството чрез осигуряване на финансиране и способства да им се придаде европейско измерение.

Налице са много примери за добри практики и новаторски действия на национално и местно равнище (вж. приложение 1 за примери на добри практики в държавите членки).

3.2. Водещи европейски проекти

Покана за представяне на предложения за водещи инициативи бе обявена през октомври 2010 г., а общо 33 проекта бяха избрани през март 2011 г. за насърчаване на изграждането на мрежа от контакти и разработването на иновации в областта на доброволчеството. Това съответства на един проект за страна в четиринадесет държави членки, а във Франция, Германия, Гърция, Италия, Малта, Испания, Полша и Обединеното кралство — на два проекта и, съответно, на три в Португалия.

Бюджетът, отпуснат за съфинансиране на водещите проекти, възлиза на 1,964 млн. евро. Съфинансирането на Комисията бе ограничено до максимум 60 % от общите допустими разходи по даден проект.

Бе даден приоритет на проекти за изпитване и разработване на нови, иновационни програми и за изграждане на дългосрочни партньорства между организациите на гражданското общество и органите от общественения сектор в областта на доброволческата дейност. Освен това някои теми бяха определени за приоритетни, т.е. подпомаганата от работодателя доброволческа дейност, схеми за мобилност в доброволческа дейност за хора от всички възрасти, като се отдели специално внимание на младите хора, социалното изключване и доброволческите дейности на хора в напреднала възраст (вж. приложение 2 за примери за успешни водещи проекти).

Чрез водещи европейски проекти бяха въведени редица новаторски подходи за доброволческа дейност, като те бяха разпространени чрез партньорства, създадени в рамките на поканата за представяне на предложения. Потенциалът на водещите проекти обаче не винаги бе напълно оползотворен от гледна точка на разпространението на резултатите.

3.3. Повишаване на осведомеността на равнището на ЕС

Редица дейности имаха за цел да повишат осведомеността на заинтересованите страни и широката общественост относно ЕГД — 2011 г.

Тези дейности се състояха от четири елемента:

Турне на ЕГД — 2011 г.:

Беше организирана едногодишна промоционална обиколка на столиците на всички държави членки, наречена „турне“ на ЕГД. От националните координационни органи бе поискано да сътрудничат на местната доброволческа общност и да разработят програма от дейности за всяко място от „турнето“ в тяхната страна. Идеята бе за момент център на вниманието да бъде местната и националната доброволческа работа, както и да се осигури платформа за осъществяване на контакти и обмен на най-добри практики между националните заинтересовани страни.

В някои държави „турнето“ на ЕГД бе по-успешно, отколкото в други. Факторите за успех изглежда са висока степен на ангажираност от страна на националните, както и

на градските органи, чувство за ангажираност на доброволческия сектор, централно място на събитието и дейности на открито с цел привличане на посетители. Взаимното допълване с други програми на ЕС, например „Младежта в действие“ и „Грундвиг“, и сътрудничеството с представителствата на Комисията и мрежите Europe Direct подчертаха европейското измерение.

Конференции на ЕГД — 2011 г.:

Медийното откриване на ЕГД — 2011 г. се състоя в Брюксел през декември 2010 г., а през 2011 г. бяха организирани четири тематични конференции на равнището на ЕС.

Европейската година бе открита официално на 8 януари 2011 г. в Будапеща от заместник-председателя на Европейската комисия Вивиан Рединг по време на полудневна конференция. Конференцията бе насочена предимно към лицата, участващи в определянето на политиките по въпроса за „признаване на доброволчеството“. На събитието присъства председателят на Европейския икономически и социален комитет Стафан Нилсон.

Съвместно организираната двудневна тематична конференция с Европейския икономически и социален комитет се проведе в Брюксел на 23 — 24 май 2011 г. и имаше за цел да се работи по различни проблеми на доброволческата дейност от гледна точка на отделния доброволец. На конференцията присъстваха председателят на Европейския парламент Йежи Бузек, заместник-председателят на Европейската комисия Вивиан Рединг и председателят на Европейския икономически и социален комитет Стафан Нилсон.

На 3 — 4 ноември 2011 г. в Атина се състоя конференция на тема „Оправомощаване на доброволческите организации“, която продължи ден и половина и акцентира върху „качеството на доброволчеството“ и в която участваха заместник-председателят на Комисията Вивиан Рединг и комисарят Мария Даманаки.

Заклучителната конференция на ЕГД — 2011 г. се проведе на 2 — 3 декември 2011 г. във Варшава. По време на тази ориентирана към политиките конференция, в която взе участие комисарят Кристилина Георгиева, бяха създадени необходимите условия за разработването на политиката и за непрекъснати действия на равнището на ЕС и на национално и регионално равнище, насочени към подобряване на положението на доброволческата дейност през следващите години.

Тези *тематични конференции* бяха много добре приети от участниците. Съгласно проучвания, проведени след четирите конференции, за по-голямата част от участниците европейските конференции са били полезни или много полезни, а ефектът им по отношение на създаването на мрежи се определя като важен.

Уебстраница на ЕГД — 2011 г.:

Официалната уебстраница на ЕГД — 2011 г. за комуникационни дейности (www.europa.eu/volunteering) е замислена като интерактивна и ангажираща, като замисълът е тя да изгражда и чувство за принадлежност към определена общност. Съдържанието е предоставено и публикувано от репортери (вж. по-долу), от доброволци, които споделят личните си преживявания, и от НКО. На страницата има и обща информация за доброволчеството, някои медийни материали и снимки от ЕГД — 2011 г.

Уебстраницата привлече голям брой посетители, но при оценяването бе посочено, че е можело да бъде замислена като по-достъпна за потребителите.

Репортери на ЕГД — 2011 г.:

Във всяка държава членка е избран по един млад доброволец — репортер, който да подготви видео материал и текст относно изпълнението на ЕГД — 2011 г. в друга държава членка. Видео материалите са качени на уебстраницата на ЕГД — 2011 г., като е изготвена и кратка компилация от тях.

Докладите на *репортерите на ЕГД — 2011 г.* предизвикаха силен интерес от страна на посетителите в уебстраницата и според оценката са били много тясно интегрирани с други дейности на Европейската година.

3.4. Алианс на ЕГД — 2011 г.

През 2010 г. бяха предоставени безвъзмездни средства в размер на 400 000 евро за Алианса на ЕГД — 2011 г. Алиансът е координираща структура, която обединява ключовите европейски мрежи и организации, осъществяващи дейност в областта на доброволчеството. Уебстраница: www.eyv2011.eu.

В съответствие с работния план, одобрен от Комисията, Алиансът на ЕГД — 2011 г. се ангажира да допълни информационните и комуникационните дейности на Комисията като осъществи дейности, целящи да привлекат конкретно доброволците и организациите на гражданското общество, и като координира дейността на шест работни групи, в резултат от която бе изготвена „Политическа програма за доброволчеството в Европа“ (P.A.V.E) — ключов принос на гражданското общество към Европейската година.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Европейската година на доброволчеството оказа положително въздействие върху света на доброволчеството както на европейско, така и на национално равнище. Целите и дейностите на годината бяха подходящи и добре ориентирани, насоченият към постигането на резултати подход реализира успех в осъществяването на целите във всички държави членки, въпреки че въздействието варира в зависимост от специфичната ситуация на национално равнище.

Европейската година постигна промени в средата за доброволчеството както на европейско, така и на национално равнище или беше катализатор за тяхното настъпване, и доведе до приемането или изменението на доброволческите стратегии и законодателството в някои държави членки. Тя даде възможност на организаторите да подобряват качеството на доброволческата дейност и да съсредоточат вниманието си в области като корпоративната доброволческа дейност и доброволчеството като опит в областта на неформалното обучение. Тя подобри признаването на доброволчеството чрез широка гама от инициативи и повиши информираността за доброволческата дейност и нейната стойност за обществото чрез медиите и европейската комуникационна кампания. Националните дейности имаха ценен мултиплициращ ефект за тези дейности на равнището на ЕС.

Европейската година допринесе най-вече за развитието на мрежите и на новите инициативи. Тя допълни съществуващите дейности и изведе на преден план европейското измерение на доброволчеството.

ЕГД — 2011 г. оставя в наследство — чрез реализираните през същата година дейности и структури и чрез взаимстването на добри практики — основа, която ще доведе до промени в бъдеще.

ЕГД — 2011 г. даде тласък за приемането на пет документа на ЕС, очертаващи политиката относно доброволчеството в Европейския съюз, т.е. съобщение на Комисията, два документа със заключения на Съвета, становище на Европейския икономически и социален комитет и доклад на Европейския парламент²⁰.

Чрез някои конкретни действия се гарантира приемствеността на ЕГД — 2011 г. в Европейската година на активния живот на възрастните хора (2012 г.). Устойчивостта ще бъде осигурена чрез синергии с Европейската година на гражданите (2013 г.). Чрез организиране на редица европейски години по теми, свързани с гражданството, съсредоточени върху различни аспекти (Европейска година на борбата с бедността и социалното изключване (2010 г.), Европейска година на доброволчеството (2011 г.), Европейска година на активния живот на възрастните хора и солидарността между поколенията (2012 г.) и Европейска година на гражданите (2013 г.) Комисията допринася за проучване на понятието „гражданско участие“ в различните му измерения.

²⁰

За справка вж. бележки под линия 5 — 9.

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПРИЛОЖЕНИЕ 1: ЕГД — 2011 г. в цифри

- Участваха 27 държави членки;
- 4 прояви на ЕС с голям обществен отзвук (Будапеща, Брюксел, Атина и Варшава);
- Редица прояви с обществен отзвук, проведени от европейските институции, като Втория конвент на доброволчеството и конференция на заинтересованите страни, организирани от Европейския форум на младежта, от Европейския икономически и социален комитет и Европейския парламент и форума „Регионални и местни органи в действие през ЕГД — 2011 г.“, организиран от Комитета на регионите;
- Четири публични изслушвания относно доброволчеството, организирани от Европейския икономически и социален комитет;
- Множество национални, регионални и местни дейности, подкрепени от националните органи за координация или от гражданското общество във всичките 27 държави членки.
- Общ бюджет от 6,021 млн. евро за изпълнените от държавите членки дейности;
- Среден процент на съфинансиране на национално равнище от националните бюджети в размер на 41,04 %, предназначено за националните дейности по време на ЕГД — 2011 г.
- Общ бюджет от 3,274 млн. евро за водещите европейски проекти;
- Среден процент на съфинансиране в размер на 40,99 % за водещите европейски проекти;
- Общ бюджет от 10,694 млн. евро (бюджет на ЕС) + 2,471 млн. евро (национални бюджети) + 1,342 млн. евро (съфинансиране по водещите проекти), т.е. **общ бюджет в размер на 14,507 млн. евро;**
- Над 56 000 посетители по време на турнето на ЕГД — 2011 г.;
- 950 семинара и дискусии по въпроси, свързани с доброволчеството, и 261 културни мероприятия, организирани по време на турнето на ЕГД — 2011 г.;
- 1660 организации, участвали в турнето на ЕГД — 2011 г.;
- Хиляди печатни/интернет статии по темата за ЕГД — 2011 г. и турнето на ЕГД — 2011 г.

- 366 172 отделни посетители на уебстраницата на ЕГД — 2011 г. и 1556 милиона посетени страници;
- Повече от 3880 снимки, качени на уебстраницата на ЕГД — 2011 г.;
- Повече от 420 видеоматериали, качени на уебстраницата на ЕГД — 2011 г.;
- Видеоклиповете на уебстраницата на ЕГД — 2011 г. са видени повече от 26 000 пъти.
- 27 писмени доклада + ежедневни хроники, снимки и видеоматериали от репортерите, участвали в ЕГД — 2011 г. във всички държави членки;
- Повече от 1,2 милиона електронни посещения на докладите на репортерите.
- На уебстраницата на Алианса на ЕГД — 2011 г., www.eyv2011.eu, са регистрирани 2 175 527 доброволчески часа;

ПРИЛОЖЕНИЕ 2: Дейности в държавите членки: ПРИМЕРИ ЗА ДОБРИ ПРАКТИКИ

АВСТРИЯ

На 17 — 18 юни доброволчески организации организираха за първи път в цяла Австрия Национален ден на доброволчеството под надслов „*Tag der freiwilligen Iberraschungen*“. Замисълът бе да се проведе ден на отворените врати, за да се представят провежданите в Австрия доброволчески дейности и гражданите да бъдат приканени да се присъединят към усилията и да дадат своя принос. Бе създадена база данни, която дава възможност на заинтересованите граждани да намерят доброволческа възможност според конкретните си интереси или район. Бяха осъществени повече от 600 мероприятия в цялата страна, а в дейностите участваха над 10 000 граждани.

БЕЛГИЯ

Доброволци от трите общности в Белгия се срещнаха с представители на белгийското кралско семейство на 15 ноември 2011 г. В коледното си обръщение за 2011 г. кралят благодари на доброволците за техния принос. Организирана бе изложба, която представя пътуванията на 52 доброволци във френскоговорящата общност на Белгия, както и засаждането на 76 000 дръвчета (по едно на жител) от доброволците в немскоговорящата общност.

БЪЛГАРИЯ

Министерството на физическото възпитание и спорта и Държавната агенция за българите в чужбина организираха конференция в Банско с участието на 250 деца от българските общности в Македония, Сърбия, Албания, Румъния, Молдова и Украйна. По този повод в Банско бе посадено „Дървото на доброволчеството“.

Кипър

Етапът от турнето на ЕГД в Никозия в периода от 4 до 6 април 2011 г. бе открит от г-жа Елси Кристофия, първата дама на Република Кипър. Доброволчески организации представиха опита и дейностите си в области като спорта, младежта, превенцията на наркотиците, пътната безопасност и подпомагането на възрастните хора. Общините представиха примери за подпомагане на другите и разкази на доброволци за удовлетворението от участието в доброволчески дейности. Посетителите имаха възможност да участват в обучение по оказване на първа долекарска помощ, както и да се научат да изразяват основни неща на езика на глухонемите.

ЧЕШКА РЕПУБЛИКА

В Чешката република през януари 2011 г. бе създадена нова уебстраница, която се превърна в националната уебстраница на всички доброволчески организации. През ноември 2011 г. на уебстраницата бе качена база данни с възможностите за доброволчество, което позволи на организациите да публикуват реклами, а на доброволците да открият доброволческите организации. ЕГД — 2011 г. се оказа и повод за публикация, представяща двадесет и два портрета на отделни доброволци: млади и възрастни, мъже и жени, завършили средни училища или колежи, хора от големите градове или от провинцията. Публикацията бе издадена на чешки и английски език.

Дания

Турнето на ЕГД в Дания премина от 1 до 3 април в тента, разположена на площада „Аксел Торв“ в Копенхаген под мотото „Различните лица на доброволчеството“ с цел да се открий разнообразието, присъщо на доброволчеството в Дания. Доброволческите организации имаха възможността да представят проектите и дейностите си. Участваха повече от 28 организации. С цел привличане на посетители бяха осъществени фото изложба, музикални изпълнения, футболно състезание, модно ревю и демонстрации по оказване на първа долекарска помощ, а вътре в тентата бе предоставено рекламно място за организациите.

Естония

В Естония бе разработена двумесечна пилотна програма за участие на служители от корпоративния и от публичния сектор в доброволчески дейности, чрез която да се командироваат доброволци от пет дружества и от пет министерства в 20 неправителствени организации. Програмата имаше за цел да насърчи сътрудничеството между трите сектора: доброволците, НПО и публичния сектор. В резултат от това 28 доброволци поеха този ангажимент и положили около 160 — 226 часа доброволчески труд. Освен това НПО се научиха как да привличат професионалисти, а служителите се запознаха в по-голяма степен с доброволчеството и с ползите от него. Последваща програма в малко по-различен формат ще бъде координирана от страна на NENO (Мрежата на естонските организации с нестопанска цел) и ще бъде финансирана от Министерство на вътрешните работи на Естония.

ФИНЛАНДИЯ

Уебсайтът www.tuntitili.fi по линия на ЕГД — 2011 г. включва „търсачка“, чрез която могат да се открият възможности за доброволчески дейности. Над 120 организации от различни сектори участваха в създаването на базата данни на „търсачката“, която дава възможност на посетителите да оставят личните си данни за контакт, както и да посочат колко време желаят да посветят на доброволческа дейност по даден проект. До декември 2011 г. бяха заявени повече от 99 000 часа. Реклами на „търсачката“ бяха публикувани в списания, библиотеки, както и в социалната мрежа.

ФРАНЦИЯ

Във Франция бе разработен проектът „*Action de sensibilisation des jeunes*“ с цел повишаване на осведомеността на младите хора по темата за доброволчеството, както и насърчаване на тяхната ангажираност. Този проект беше координиран от група сдружения и представители на министерства във Франция. Група от млади посланици — самите те доброволци, бяха обучени как да проведат дискусии с ученици и студенти относно доброволчеството. Министерствата изпратиха писма до директорите на училищата с молба да поканят тези посланици в училищата си. В училищата бяха раздадени ръководства за учителите и за директорите на училищата, както и брошури за различните възрастови групи. Около 10 000 младежи бяха обхванати в проекта.

ГЕРМАНИЯ

Международният проект „*Sieben Brücken, die verbinden*“ се осъществи в пет европейски държави (Дания, Полша, Чешката република, Австрия и Германия), в които има различия в разбирането и традициите на доброволчеството. Проектът е разработен от Social Academy of Potsdam AWO SANO в сътрудничество с Федералното министерство по въпросите на семейството, възрастните хора, жените и младежта. От страна на Германия в проекта участват доброволците — заинтересовани страни от Мекленбург — Западна Померания, Бранденбург, Саксония и Бавария. Целта на проекта е да даде възможност на участниците да се срещнат на европейско равнище, да обменят знания и да обсъдят ролята на гражданското участие във всяка от включените държави.

ГЪРЦИЯ

В Гърция бе решено неформалното образование да бъде съчетано с формалната образователна система чрез изготвяне на обучително ръководство за доброволчеството, насочено към учениците в средните училища. Намерението е да се насърчи създаването на нова култура на доброволчество още от най-ранен етап в развитието на младите хора. Ръководството ще бъде публикувано в електронен формат и ще бъде разпространено в училищата. То ще съдържа обща информация за доброволчеството, същността му, какво се разбира под понятието „доброволчество“ и какво не, неговите преимущества и недостатъци, подбудите за него, историята на доброволчеството, случки, свързани с него, доброволчески програми и конкретни обяснения как се планира и организира доброволческа дейност в класната стая. Ръководството ще съдържа снимков материал и комикс.

УНГАРИЯ

Голяма инициатива за събиране на отпадъци: „*TeSzedd!* Станете доброволец за чиста Унгария“ — една от дейности на ЕГД — 2011 г. с най-видимо присъствие в Унгария, бе организирана от Министерството на държавната администрация и правосъдието и от Министерството за развитие на селските райони. Над 160 000 участници се регистрираха чрез уебстраницата. На 21 май 2011 г. няколко групи от местни доброволци почистиха мястото, част от което са, със съдействието на мрежа от областни координатори. В кампанията се включиха физически лица, граждански организации, министерства, местната администрация и институциите в общо 1500 населени места в цяла Унгария. Като резултат бяха събрани хиляди тонове отпадъци. Беше организирана кампания, обхващаща цялата страна, по телевизията, радиоканалите и социалната мрежа с цел оповестяване на мероприятиято по събиране на отпадъци „*TeSzedd!*“.

Ирландия

Ирландската NCB, заедно с над 20 доброволчески центъра координира Националния ден на доброволчеството на 30 септември 2011 г. Във водещото събитие за посочения ден, „*knit-a-thon*“, се включиха хиляди доброволци от цялата страна, които изплетоха национални шалове, шапки и ръкавици, които да дарят на благотворителни организации. Училища в цялата страна участваха с проекти за събиране на средства и за практическо участие на доброволци. Над 10 000 доброволци се включиха в проекта в цялата страна. Служители на дружества от цяла Ирландия посветиха време и енергия на доброволческите проекти, проведени на национално равнище. Петима кандидати за президент участваха в мероприятиято в Дъблин. Националният ден на доброволчеството получи широк отзвук в печатните, радиотелевизионните и електронните медии.

Италия

Проектът „*CSVnet*“ имаше за цел в рамките на ЕГД — 2011 г. и празненствата по случай 150-та годишнина от обединението на Италия да постигне национална координация на центровете за доброволчески дейности, като проведе процес с участие на широка основа, който доведе до създаването на „Манифест за насърчаване на доброволчеството сред младежите“ и до организиране на проява с широк отзвук за младите хора. Проектът и проучването „Когато младите хора участват“, подпомогнат от CSVnet и Националния младежки форум, показва, че начинът, по който младите хора се отнасят към училището, работата и доброволчеството, подлежи на непрекъсната промяна и поради това е от ключово значение младите хора да бъдат привлечени в процеса на планиране и изпълнение на доброволческите действия, насочени към тях.

Латвия

Една от успешните латвийски инициативи през ЕГД — 2011 г. бе създаването на виртуалните „платформи за срещи“ с цел насърчаване на доброволчеството и засилване на сътрудничеството между доброволците и „доставчиците на доброволческа работа“. Вследствие на отправена покана за представяне на предложения бяха подкрепени четири проекта на НПО с цел разработване и насърчаване на комуникационните

платформи, предназначени за стимулиране на доброволчеството и активизирането на различни групи на обществото и по-специално на младите хора за участие в доброволчески дейности. Проектът даде възможност на националните и местните институции да изберат доброволци, а на доброволците, съответно, да намерят възможност за доброволческа дейност. Виртуалната база данни с възможностите за доброволческа дейност ще продължи да съществува и след 2011 г.

ЛИТВА

Чудесен пример в Литва за насърчаване на доброволческите дейности на регионално равнище бе състезанието „Столица на доброволческата дейност“. Пет града (Биржай, Алитус, Кедайняй, Шяуляйи Паланга) бяха избрани за столица на доброволческата дейност за период от един месец. По време на проекта се проведеха стотици събития, в които участваха хиляди хора. Дейностите бяха различни в отделните градове — от благотворителни дейности и концерти до спортни мероприятия, от действия по опазване на околната среда, художествени конкурси и опазване на правата на животните до четене на приказки за деца в обществени паркове и създаване на местни доброволчески центрове. Дейностите събраха заедно представители на местните органи, бизнеса и местните хора.

ЛЮКСЕМБУРГ

В Шенген, Люксембург, отбелязаният „Празник на доброволчеството“ бе едно много успешно трансгранично събитие. Благодарение на участието на френски и немски партньори събитието въплъти европейския характер на годината. Целта бе да се благодари на доброволците за тяхната ангажираност за обществото. Основните акценти на деня бяха демонстрации на пожарникари и спасители, музикални изпълнения и игри за деца.

МАЛТА

Турнето на ЕГД — 2011 г. завърши в Малта през периода от 28 ноември до 5 декември. За тази цел в старата автогара на Валета бе издигната тента. Малтийският съвет за доброволческия сектор предостави 15 щанда за местните доброволчески организации, за да им се даде възможност да демонстрират дейността си. Всеки ден от турнето бе посветен на конкретна тема, а именно околната среда, хуманното отношение към животните, изкуството и културата, младежта, спорта, социалната и хуманитарната помощ и здравето.

НИДЕРЛАНДИЯ

Нидерландски общини бяха поканени да отличат с награди доброволчески дейности в четири категории — „Награда за плам“ за лице или организация, които са вложили най-много душа и сърце в доброволната си дейност, „Награда за новаторство“ за най-иновативното лице или организация, „Награда за ангажираност“ за лице или организация, които са постигнали най-добри резултати в привличането на други хора, и „Награда за компетенции“, която се присъжда на лице или организация, които имат най-голям принос за развитието на таланта. Въз основа на избора на местно и

регионално равнище националната церемония по награждаването бе организирана по време на заключителното събитие на ЕГД — 2011 г. на 7 декември в Амстердам в присъствието на нидерландската принцеса Маргрит.

ПОЛША

Международната организация на труда, проектът за оценка на европейското доброволчество и полското Министерство на труда и социалната политика организираха семинар на 28 — 29 септември във Варшава за служителите, ангажирани със статистическите данни за заетостта, и за представители на гражданското общество. Целта на семинара бе да се срещнат представители на статистическите служби с групи на гражданското общество, да се проведе обучение за методологията в новия наръчник на МОТ относно измерването на доброволческия труд, да се обсъди възможността за изпълнението на наръчника на МОТ в държавите членки, да се обменят практики между държавите, които са започнали или обмислят прилагането на наръчника. Централната статистическа служба на Полша вече е внедрила наръчника на МОТ.

ПОРТУГАЛИЯ

На 23 и 24 май португалският национален орган за координация на ЕГД — 2011 г. организира семинар на тема „Доброволческата дейност в средиземноморския регион — културна идентичност“ с участието на експерти от Франция, Гърция, Италия, Малта, Португалия и Испания, които представляват различните университети и отговарят също така за доброволчески инфраструктури и доброволни организации. Целта на семинара бе да акцентира върху културната идентичност на доброволците (ценности и разбирания), върху организацията на доброволческата дейност във всяка държава, както и да се осъществи обмен на добри практики. По време на заключителната част професор Рожерио Рок Амаро предложи дискусия на тема „Доброволчеството по време на криза — въздействие и предизвикателства“.

СЛОВАКИЯ

Словашкото турне „Caravana“ разшири идеята на турнето на ЕГД — 2011 г., като обхвана пет общини в Словакия: Кошице, Прешов, Жилина, Нитра и Комарно, давайки възможност на гражданите извън Братислава да се осведомят относно Европейската година и заложените в нея цели, както и относно възможностите за доброволческа дейност в съответния регион. Много местни и регионални НПО представиха своите дейности чрез щандове, изображения, снимки и видеоматериали и обсъдиха възможностите за доброволческа дейност с гражданите. Местни културни и художествени групи организираха хореографски и музикални изпълнения, за децата имаше игри и подаръци, проведеха се състезания за ЕС и ЕГД, раздадени бяха информационни материали за институциите, програмите и звената за контакт на ЕС. „Caravana“ допринесе за създаването на мрежи между НПО, политиките, местните органи и населението и осигури връзка между столицата и отдалечените райони.

СЛОВЕНИЯ

В Словения също бе решено „турнето“ на ЕГД да не бъде единствено в столицата, а да се организира словенска доброволческа обиколка в 20 различни града на страната с цел широко популяризиране на доброволческата дейност, както и насърчаване на участието в доброволни дейности. Бяха организирани изложения, посветени на доброволството, което даде възможност на доброволческите организации да представят своята работа. Различни теми бяха разгледани на кръгли маси, дискусии и дебати, насочени по-специално към младежкото доброволчество, корпоративната доброволческа дейност и повишаването на осведомеността на държавната администрация относно значимостта на доброволството. Като цяло около 400 доброволчески организации участваха в проявите. Словенското турне намери широк отзвук в националните и регионални медии и бе оценено положително от страна на обществеността.

ИСПАНИЯ

В контекста на „турнето“ в рамките на ЕГД — 2011 г., спирка от което бе Мадрид, бе организирана играта *"Dale color al mundo"* за различните поколения, между колежи, средни училища и центрове за възрастни хора в автономна община Мадрид. Идеята беше да се разработи методика, обединяваща младите и възрастните хора, за да се открият социалните ценности на доброволството. В първата фаза на състезанието успоредно бяха организирани игри за групи от млади хора и възрастни. През втората фаза заключенията на младите и на възрастните хора бяха обобщени под формата на единни констатации. Проектът бе разработен в сътрудничество със службата на Европейския парламент в Испания. Той бе широко отразен от медиите в Испания, включително от националната телевизия.

РУМЪНИЯ

Румънската национална гала за отдаване на признание на доброволци и доброволчески проекти се състоя на 12 декември 2011 г. в Howard Johnson Grand Plaza Hotel в Букурещ. Събитието бе организирано от НОК, Volum Federation и Националната агенция за програми на Общността в областта на образованието и обучението. Награди бяха връчени в 22 категории въз основа на прозрачна система на номиниране на доброволци и доброволчески проекти за дейности, осъществени през 2011 г. Половината от повече от 200 предложения, получени от организаторите, преминаха предварителния подбор и бяха поканени на церемонията. Бе сформирано независимо жури за избор на победителя. Бе публикувана брошура „Портрет на доброволеца“, в която са описани финалистите и дейностите, за които те са наградени. Събитието бе добре отразено от медиите.

ШВЕЦИЯ

Близо 100 000 души посетиха годишния панаир на книгата в Гьотеборг (22 — 25 септември), където шведският НОК, Европейската комисия и Европейският парламент имаха общ изложбен щанд. Около 250 души останаха и изслушаха интервюта със седем известни шведски автори, които споделиха какво ги е подтикнало към доброволческа дейност. Панаирът на книгата даде възможност да се представят различните им разбирания. По този начин Национално управление по въпросите на младежта обедини

усилията си с Европейската комисия и Европейския парламент, за да привлече вниманието на обществеността към Европейската година на доброволчеството.

ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

Като част от националната работна програма на Обединеното кралство за ЕГД — 2011 г. на Volunteering England (VE) бе възложено да определи, разработи и обмени добри практики в рамките на „Работодателите в подкрепа на доброволческата дейност“ (ESV). В този контекст VE създаде онлайн „център“, даващ информация за ESV, като например отделни случаи от практиката, последни научни изследвания, както и изчерпателен списък на установени и по-малко известни ESV консултанти и брокери. VE поиска три доброволчески центъра (местни организации за доброволческо съдействие в инфраструктурата) да изпитат шест нови метода за увеличаване на подкрепата от страна на работодателите за доброволчеството. Чрез отделните доброволчески центрове VE успя да достигне до над 500 000 души във всички отрасли, за да се изпитат в по-голяма дълбочина пилотните схеми и идеите. За общо 1700 представители бяха организирани 23 събития.

ПРИЛОЖЕНИЕ 3: ВОДЕЩИ ЕВРОПЕЙСКИ ПРОЕКТИ — ПРИМЕРИ ЗА ДОБРИ ПРАКТИКИ

Сумата от 1,964 млн. евро бе предназначена да покрие до 60 % от общите допустими разходи на 33 водещи проекта в 23 държави членки за различни области на доброволческия сектор. Съответните дейности обхващат шест различни теми, както следва:

- Единадесет проекта за събиране на информация, популяризиране и научни изследвания (проучвания, определяне на стандарти за качество, творчески конкурси за създаване на аудиовизуални материали) на доброволчеството с цел споделяне на най-добрите практики, привличане на по-голям интерес от страна на обществеността и задълбочаване на познанията по въпроса;
- Шест проекта, насочени към младите хора (за да бъдат изпратени в чужбина за доброволческа дейност, за укрепване на осведомеността и мотивацията им за участие в обществото и в доброволчески дейности) или за убеждаване на възрастните хора да прекарват повече време с по-младите поколения;
- Пет проекта за насърчаване на „динамични общности чрез ангажирани граждани“, които подкрепят интеграцията на мигранти и на лица в неравностойно положение в местните общности и разясняват социалната роля на доброволчеството както за обществото, така и за околната среда;
- Четири проекта за социални услуги (предотвратяване на „опасни видове поведение“ и подкрепа на доброволческата дейност с цел социална интеграция) и доброволческа дейност в областта на здравеопазването;
- Четири проекта, съсредоточени върху изследванията, обмена и разпространението на технологии, насочени към това чрез доброволците тяхната употреба да се разшири;
- Три проекта за доброволческа дейност сред служителите.

ПРИМЕРИ ЗА ИНИЦИАТИВИ ОТ ВОДЕЩИ ПРОЕКТИ

Европейска нощ без злополуки — 15 октомври 2011 г.

Доброволците са сериозно ангажирани със социални дейности с цел предотвратяване на опасни видове поведение. „Европейска нощ без злополуки“ е водещ проект, координиран от белгийската Фондация на отговорните млади шофьори във всички 27 държави — членки на ЕС, който се проведе през нощта на 15 — 16 октомври 2011 г. Ангажираните 1000 доброволци на възраст между 18 и 29 години имаха за цел да повишат осведомеността на младите водачи относно безопасното шофиране и необходимостта да не се употребяват наркотици и алкохол.

Като използваха спокоен, неформален и подходящ за връстниците им подход, хилядите доброволци посетиха 200 нощни клуба на цялата територия на ЕС. Те инсталираха т. нар. „информационни кабинети“ на входа на всеки клуб с молба съботните нощни птицида отговорят на следното предизвикателство: да си направят алкохолна проба с помощта на съответния апарат, преди да седнат зад волана, и да останат трезви през цялата вечер като израз на поетия ангажимент. Малко преди напускане на нощния клуб същите водачи бяха насърчени да преминат нова проба за алкохол и/или наркотици, за да са сигурни, че ще пристигнат по домовете си безопасно, като по този начин бъдат пример за приятелите и връстниците си.

„Цифровите технологии в услуга на доброволчеството и социалното приобщаване“

Координиран от „Banco informatique, tecnologico e biomedico“ и проведен в партньорство с четири сдружения и една местна институция в Италия, този водещ проект допринесе значителен брой социални проекти да получат достъп до цифрови технологии. Партньорите обединиха усилията се за събиране на „морално остарели“ устройства, главно компютри и медицинска електроника, които в противен случай биха били изхвърлени, и да ги използват за актуализиране на познанията в сферата на цифровите технологии на доброволческите организации и между хората в неравностойно положение.

Чрез тази инициатива до значителен брой сдружения достигнаха по-добри цифрови инструменти чрез специални обучения се подобриха уменията в областта на цифровите технологии на хората, които не им се доверяват или рядко ги използват, и се улесни общото разпространение на цифровите технологии в „нестопанския сектор“.

Движение на доброволците в паркове

Под координацията на Център за алтернативни младежки дейности, със съдействието на четири партньорски организации от Гърция и Кипър, включително едно министерство, този проект насърчи хора от всички възрасти да се ангажират в социален аспект и да подкрепят доброволческите дейности за създаването на повече зелени площи.

Инициативите, т.е. конференциите, семинарите и изследванията, имаха за цел да се повиши осведомеността относно ползите от доброволчески дейности за градските паркове и за качеството на околната среда. Проектът предоставя нова информация в областта на доброволчеството за градски и крайградски зелени пространства и паркове и добавя така своя принос в борбата срещу изменението на климата, особено по отношение на информираността и повишаването на осведомеността.

„Вечеря за града“

„Вечеря за града“ е португалски проект, насочен към бездомните хора и социално изолираните групи. Пет сдружения работиха през цялата година в помощ на групите в неравностойно положение в Лисабон, на които посветиха времето си. Доброволците организираха няколко общи вечери, по време на които, благодарение на неофициалната, новаторска и дружелюбна атмосфера тези хора имаха уникалната възможност да изградят дългосрочни отношения, като получиха и емоционална, психологическа, духовна и практическа подкрепа. За разлика от раздаването на безплатна храна от църкви и други сдружения, когато хората могат да изпитат срам или отчужденост, „Вечеря за града“ осигури общи вечери на изолираните и бездомни хора — всяка вечер различни организации предоставяха храна на обществени места. Потенциалните подобрения, постигнати от доброволческите организации по отношение на комуникацията и организационните умения, бяха съчетани с добавена стойност за живота на целевите групи.

Радиопредаването и неговата роля в насърчаването на доброволчеството

Три сдружения (от Обединеното кралство и Нидерландия), ръководени от британската CSV (обществена служба на доброволците) в партньорство с Би Би Си, международно признатия телевизионен оператор, имаха за цел да привлекат нови партньори и да създадат по-силна мрежа на доброволчеството с цел обмен на идеи и опит относно начините за достигане до обществеността посредством радио и телевизионните медии.

Най-оригиналният принос на проекта е опитът доброволческата дейност да се насърчава чрез разпространение на радио- и телевизионни програми в европейски мащаб. По време на двудневна конференция, организирана през септември 2011 г., делегатите от много държави от ЕС обсъдиха начини за привеждане в действие на най-добрите стратегии с цел засилване на усилията за подобряване на осведомеността и на цялостното активното участие на потенциални доброволци. В основата на дебата бяха стратегии, даващи възможност на държавите, в които съществува слаба или няма традиция на радио- и телевизионно разпространение за социални действия и/или доброволческа дейност, да преодолеят най-големите пречки, за да се повиши осведомеността на хората относно доброволческата дейност и, в крайна сметка, те да бъдат мотивирани да се ангажират в социален план.

В подкрепа на този процес заключенията на конференцията бяха показани на 20-та годишна конференция Volunteurope, която се състоя в Единбург на 20 — 23 октомври 2011 г.

„Бъди доброволец... чрез пътна безопасност“

Целта на проекта „Бъди доброволец ...чрез пътна безопасност“, проведен от „Отворена младеж“, България, заедно с две белгийски сдружения, една българска община и българското Министерство на здравеопазването, е да се изпита подход за разработването на европейски модел за вземането на информирано решение за организирането на еднократна доброволческа дейност или за провеждането на мащабна доброволческа кампания в зависимост от различните обстоятелства и желания ефект въз основа на комуникацията между партньорите и насърчаването на гражданското участие. Резултатът от проекта е уникалната методология, почиваща на реални констатации, която лесно може да бъде възпроизведена на европейско равнище.

Проектът разглежда не само въпроса „Какво означава да си доброволец?“, но предлага и конкретни отговори на по-важни въпроси като: „Защо да съм доброволец?“ и „Как да стана доброволец?“

Един от конкретните резултати от проекта са създадените три кратки анимационни филма (съответно с продължителност от 29, 51 и 50 секунди) по темите „Какво?“ „Защо?“ „Как?“, целящи да се представи по забавен и необичаен начин посланието за доброволчеството. Те са на разположение на уебстраницата на проекта:

<http://roadsafetyvolunteers.open-youth.org/bg>

Ценности и дейности на доброволчеството и на електронното доброволчество

Проектът, осъществен от полската фондация „Добрата мрежа“, заедно с три полски сдружения и една общинска институция, се състои от две допълващи се дейности:

а) „Основни ценности на доброволчеството“: кампания, която насърчава различни форми на доброволчеството и повишава осведомеността за ползата от доброволчеството с цел преодоляване на ограничения и отрицателен имидж на доброволческата дейност в Полша;

б) европейски конкурс „Да открием електронното доброволчество“, организиран на европейско равнище за насърчаване на една конкретна форма на доброволчеството, а именно електронното доброволчество (доброволчеството чрез интернет).

Целта на проекта е да се повиши осведомеността за ползата от доброволчеството, да се насърчи разнообразието от доброволчески дейности и да се стимулира гражданското

общество да използва нови типове доброволчески дейности (електронно доброволчество) с цел да може да се присъедини към борбата срещу социалното изключване и да допринесе за подобряване на качеството на доброволческата дейност.

Проектът включва и изследвания на различните форми и ценности на доброволческата дейност, както и набор от разкази на доброволци — интерактивен и новаторски начин за филмиране на доброволческите разкази и тяхното насърчаване: потребителите на уебстраницата (www.tojestwolontariat.pl) могат да качват своите кратки филми.